

sterkt, til at hæve Beskyttelsen, for derved at blive eneraadigt paa dette Omraade.

Krieger: Jeg kan ganske være enig med den ærede sidste Taler og skal derfor ikke blot i Principet, men ogsaa i Virkeligheden holde mig dertil, at det ikke er ønskeligt, ved Forhandlingen af dette Lovforslag, at gaa udenfor dets bestemt afgrænsede Omraade. Jeg tror ikke, at det er hensigtsmæssigt her at komme ind paa en Urdøring af den europæiske Toldbevægelse. Lad os holde os til det, der ligger for, til nærværende Forslag, til de Diskussionsmemorier, som ere reiste i Anledning af dette Forslag. Jeg kan med Hensyn til den almindelige Betragtning af Sagen naturligvis i det Væsentlige henholde mig til, hvad den høitærede Finansminister har sagt, og jeg skal derfor dertil blot knytte den Bemærkning, at naar det ærede Medlem, som nu sidst talte (Schlegel), yttrede Tvivl om, hvorvidt den Overveielse, som gik forud for Loven af 1873, omfattede det Spørgsmaal, hvorvidt der skulde gives et midlertidigt Afslag i denne Accise, som ansaas for den principielt rigtige Beskatning, svarende til den almindelige Sukkertold, og naar han tvivler om, at dette Spørgsmaal i sin Tid har været omhyggelig overveiet, saa tager han fuldkommen feil. Det er ikke let muligt, at et saa nærliggende Spørgsmaal ikke skulde have været under Overveielse, det var derfor og under Overveielse i Finansministeriet under Sagens Forberedelse, og det var Alle, som beskæftigede sig med Sagen, fuldkommen nærværende. I hvilken Grad det skete, hvor udførlig, hvor omfattende det blev overveiet igjennem trykte Forhandlinger, er et underordnet Spørgsmaal; men det ærede Medlem kan være overbevist om og vil let kunne overbevise sig om, at det Synspunkt ikke dengang blev overset. Det var jo netop, jeg kan gjerne sige, et Hovedspørgsmaal, thi der var saa godt som Ingen, tør jeg vel gjerne sige, der var i Tvivl om, at den ligelige Beskatning var det principielt Rigtige. Det praktiske Spørgsmaal, som foresaa, var altsaa netop det, som det ærede Medlem mente ikke havde været Gjenstand for særlig Overveielse, nemlig om der skulde gaa nogen Tidsfrist, inden den fuldt ligelige Beskatning indtraadte. Hvad mig selv angaar, ville de fleste af Thingets Medlemmer nok erindre, at Spørgsmaalet havde været Gjenstand for Overveielse i Finansministeriet, inden jeg overtog dette Ministerium. For mig var der ikke Spørgsmaal om at opstille et nyt Princip, men Spørgsmaalet var, om jeg vilde fastholde det Standpunkt, som var indtaget allerede før mig, og som ikke var de Paaagjældende, hvem denne Sag interesserede, ubestændt, nemlig den ligelige Beskatnings umiddelbare Indførelse. Hvad der for mig ved denne Sags Overveielse spillede en meget væsentlig Rolle, og det er en Betragtning, som jeg tror den Dag idag har sin

store Betydning, og derfor tillader jeg mig at fremhæve den særlig; i de samme Ord blev den maaske ikke fremhævet forrige Gang, skjøndt det maatte ligge meget nær, det var dette Hensyn, at, dersom Regjeringen var gaaet en anden Vej, vilde den have overtaget et meget betænkeligt Ansvar lige overfor dem, der vilde grunde den nye Industri. Den vilde i mine Dine have overtaget et Medansvar for, at det Forsøg, som flere kyndige og dygtige Mænd vare i Færd med at gjøre, var et saadant, som i alt Fald ved den midlertidige Beskatnings-Væmpelse, hvorefter der var Spørgsmaal, maatte og vilde lykkes i Landet. Dersom Regjeringen var kommen til Rigsdagen og havde sagt: Den og den Beskatning anse vi for principielt rigtig, men i en vis Periode, f. Ex. i Løbet af 10 Aar, foreslaa vi, at der skal finde en lempet og stigende Beskatning Sted, saaledes at der begyndes f. Ex. med et Aar at svare $\frac{1}{10}$ o. s. v. indtil det ved Tiaars-Periodens Udløb naar op til, at fuld Accise indtræder, maatte den Regjering, der indbragte et saadant Forslag, efter min Overbevisning have set sig i Stand til at danne sig en saadan personlig bestemt Overbevisning om det hele industrielle Foretagendes Betingelser, Vilkaar og Udsigt til at gjenneføres, at den stod som ansvarlig, i alt Fald som medansvarlig, for den hele Sags Gjennemførelse. De Mænd, som efter en saadan Erklæring, efter en saadan Opfordring fra Regjeringens Side indløb sig paa Foretagendet, maatte senere ved Periodens Udløb, dersom Sagen da ikke havde udviklet sig overensstemmende med Regjeringens Forudsætning, uden at dette kunde tilskrives nogen Feil fra deres Side, med Føie kunne sige: det var ikke os alene, som havde den Tro, at Sagen derved paa en lykkelig Maade kunde bringes frem, men det var tillige Regjeringen og, hvis Representationen havde sluttet sig til Regjeringen, tillige Rigsdagen, altsaa hele Lovgivningsmagten, og derigjennem vilde der være paalagt hele Lovgivningsmagten et i mine Dine ikke lidet bindende, men saare unaturlig Forpligtelse til vedvarende paa kraftig Maade at støtte Sagen, om end de Beregninger og Anskuelser, hvorfra man var gaaet ud, havde vist sig ikke at være rigtige. Dette er et praktisk Synspunkt, som jeg tror maatte have megen stor Betydning, thi de virkelige Dommere over saadanne industrielle Foretagendes Rentabilitet kan og bør ikke Lovgivningsmagten være, men det kunne og bør de Mænd være, som med fornøden Indsigt og fornøden Kapital satte Foretagendet i Gang. Ellers burde Foretagendet ikke være et privat Foretagende, men vi maatte tage Foreretningen som Statsindustri. Det er altsaa det, der behersker den hele Situation, at de Paaagjældende ere fra først af aldeles betimeligt blevene betjendte med Regjeringens Stilling i denne Sag. Lovgivningsmagten har lige saa lidt bundet sig til